

**Drentse
Onderwijs-
monitor**

Feitenbladen

**Gemeente
De Wolden**

**Kern-
cijfers uit
de periode
2012-2018**

Na 12 jaren van schriftelijke edities is vanaf april 2019 de Drentse Onderwijsmonitor online beschikbaar via de website van het Trendbureau Drenthe (trendbureaudrenthe.nl/drentse-onderwijsmonitor). Met de daar gepresenteerde gegevens en de interactieve visualisaties wordt een beeld geschetst van de onderwijspositie en -prestaties van Drentse leerlingen. Van basisschool tot en met de universiteit. De trends en ontwikkelingen kunnen worden gesignaleerd voor de provincie als geheel en waar mogelijk de gemeenten in het bijzonder. De online versie van de Drentse Onderwijsmonitor geeft de mogelijkheid om vaker gegevens te updaten. In dit aanvullend feitensblad zijn cijfers voor het schooljaar 2017-2018 en voorgaande jaren voor elf Drentse gemeenten apart gebundeld. We zoomen daarmee in op ontwikkelingen van kinderen die in deze gemeente wonen en naar het primair of voortgezet onderwijs gaan. Deze extra uitgave wordt de gemeenten aangeboden door de regiegroep Drentse Onderwijskwaliteit. Zij hoopt dat de cijfers als onderlegger kunnen dienen bij besprekingen en initiatieven ten behoeve van goed onderwijs voor kinderen.

Leerlingen op de basisscholen in de gemeente De Wolden

De gemeente De Wolden heeft 14 basisscholen. Dat is één minder dan vorig jaar. Gemiddeld heeft een school in De Wolden 123 leerlingen. De gemiddelde schoolgrootte is hiermee lager dan gemiddeld in Drenthe (154) en Nederland (221).

Het leerlingenaantal in het basisonderwijs van de gemeente is sinds 2012/13 met 18% afgenomen. De daling in de hele provincie is gemiddeld genomen lager (-11%).

Prognoses van DUO (2018) voorspellen een afname van het aantal leerlingen op de basisscholen tot ongeveer 1.530 in 2030; een afname van 11% ten opzichte van 2017.

Bron: DUO, 2018

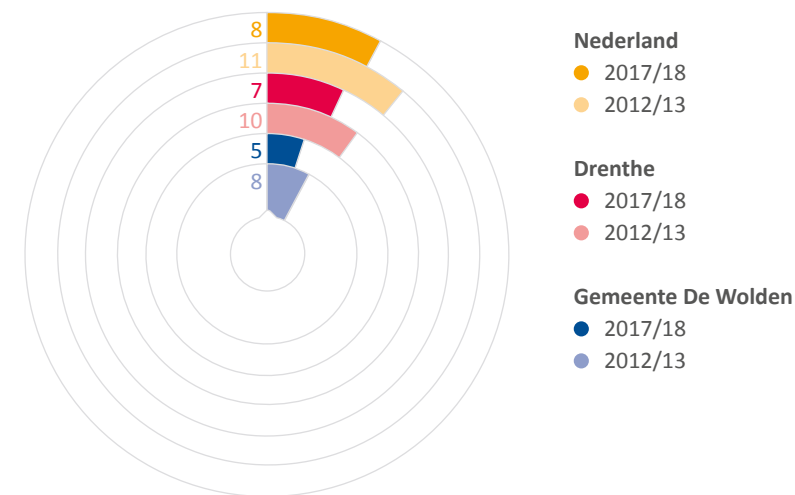
● Nederland ○ Drenthe ●●● Gemeente De Wolden

Onderwijsachterstanden: gewichtenleerlingen

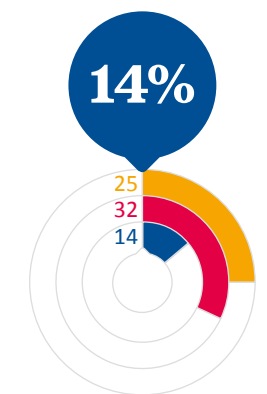
Kinderen van laagopgeleide ouders hebben vaker leerachterstanden en krijgen vaak lagere schooladviezen. Het opleidingsniveau van de ouders bepaalt het **gewicht** dat de school toekent aan een (achterstands)leerling. Ouders/voogden van zgn. gewichtenleerlingen hebben een lagere opleiding dan ouders van leerlingen zonder gewicht. Voor deze leerlingen krijgt de school extra geld. De gemeente De Wolden heeft een lager percentage gewichtenleerlingen (5%) dan Drenthe in zijn geheel (7%). Het percentage is gelijk aan vorig jaar.

Een school krijgt ook extra geld per achterstandsleerling als de school in een **impulsgebied** is gevestigd. Een impulsgebied is een postcodegebied met veel huishoudens met een laag inkomen of een uitkering. Landelijk gezien ligt een kwart van de scholen in een impulsgebied. In Drenthe is dit percentage hoger, namelijk 32%. De Wolden wijkt daar in positieve zin vanaf met 2 basisscholen in een impulsgebied (14%).

Percentage gewichtenleerlingen

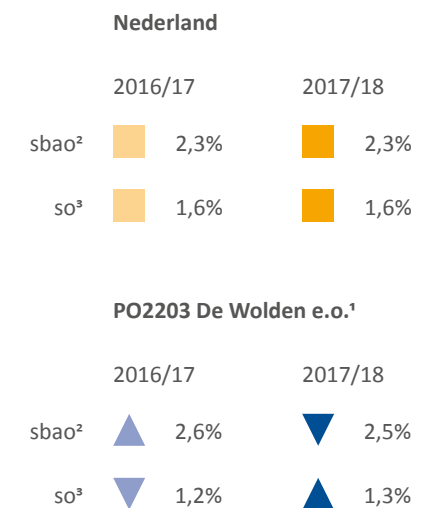

Bron: DUO, 2018

Passend onderwijs

Met de invoering van de Wet passend onderwijs hebben scholen een zorgplicht gekregen. Dat betekent dat scholen ervoor verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Om dat te kunnen doen, vormen reguliere en speciale scholen samen regionale samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over de ondersteuning aan leerlingen en de bekostiging daarvan. De scholen in Drenthe behoren tot 5 samenwerkingsverbanden primair onderwijs. Het aandeel leerlingen in het speciaal onderwijs is in het samenwerkingsverband P02203, waaronder ook De Wolden valt, 1,3% (landelijk 1,6%) en daarmee iets hoger dan vorig jaar. Het aandeel in het speciaal basis onderwijs is lager dan vorig jaar, namelijk 2,5% (landelijk 2,3%). In de figuur hiernaast is aangegeven of het percentage hoger (▲), lager (▼) of gelijk (■) is aan dat van vorig jaar.

¹ Meppel, Hogeveen, De Wolden, Westerveld, Steenwijkerland, deel Staphorst en Zwartwaterland (Overijssel),

² speciaal basisonderwijs, ³ speciaal onderwijs

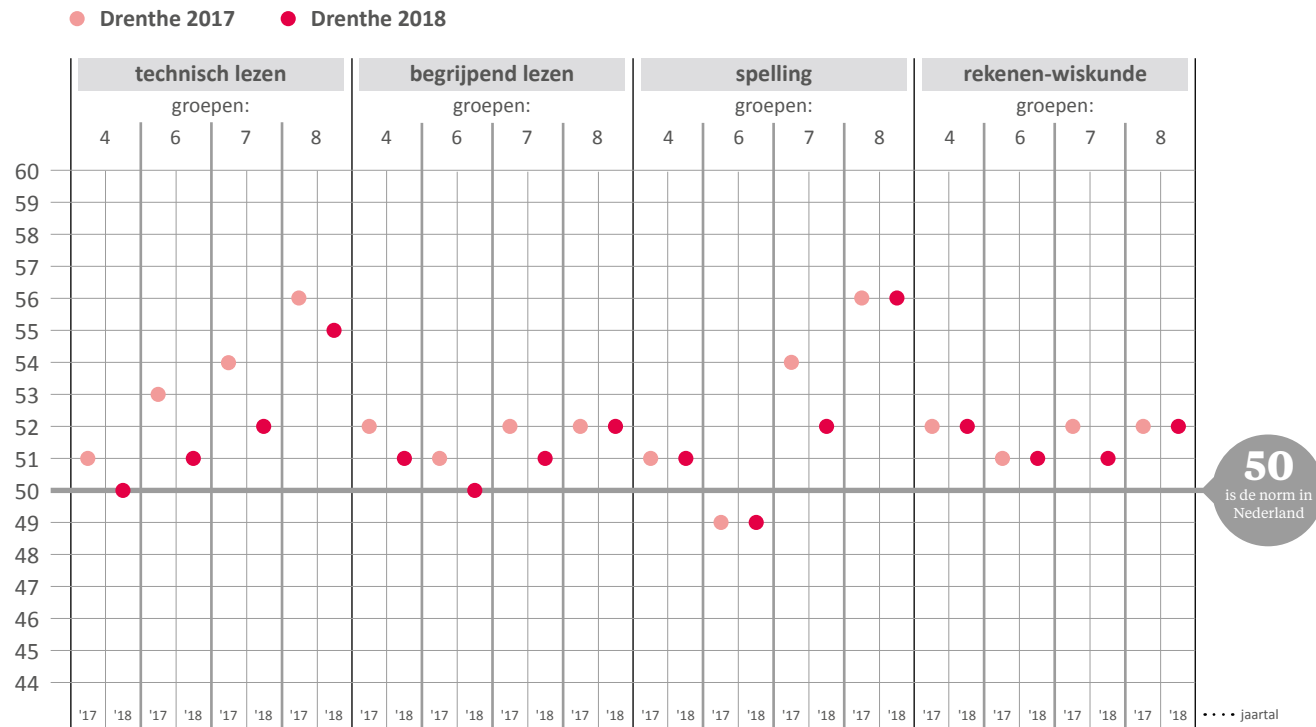
Bron: DUO, 2018

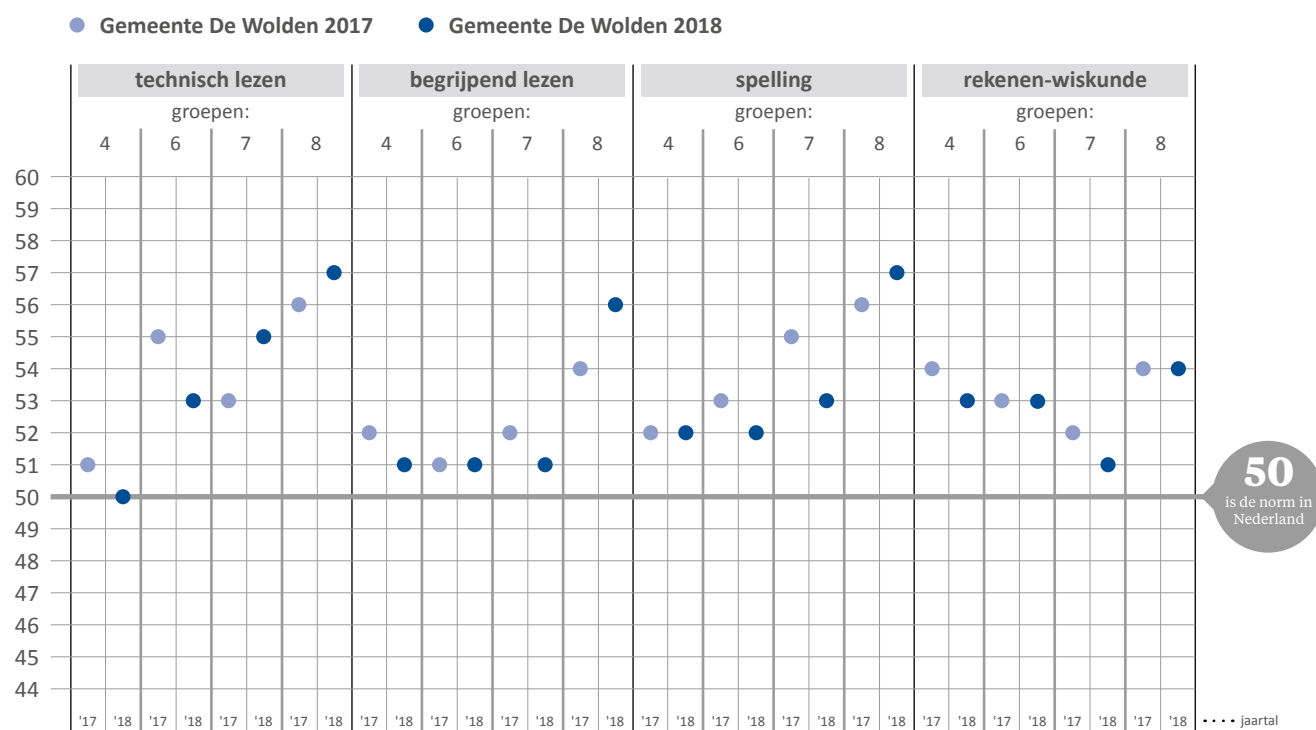
Leerprestaties in het Drentse basisonderwijs

Vanaf het schooljaar 2007-2008 worden gegevens verzameld over leerprestaties in het basisonderwijs op het terrein van taal/lezen en rekenen/wiskunde. De gegevens worden geleverd door basisscholen waarvan het schoolbestuur hiervoor toestemming heeft gegeven. Het deelnamepercentage van basisscholen aan de Drentse Onderwijsmonitor nam toe van 49% in het eerste jaar tot 94% in 2017/18. De gemeente De Wolden heeft een deelnamepercentage van 93%.

Citotoetsen: de resultaten van 2017 en 2018

50 is de norm in Nederland

50 is de norm in Nederland

Bron: basisscholen Drenthe, bewerking CED Toetsservice/ Trendbureau Drenthe, 2017, 2018

Welke conclusies kunnen we trekken uit de resultaten van de citotoetsen? Hieronder staat beschreven hoe leerlingen uit de gemeente het ervan af hebben gebracht.

Technisch lezen

Het technisch lezen van de leerlingen uit De Wolden is op (groep 4) of ruim boven de norm. De scores zijn iets lager dan vorig jaar. Vergelijken met het provinciaal gemiddelde zijn de scores in De Wolden vrijwel overal hoger.

Begrijpend lezen

De prestaties voor begrijpend lezen zijn voor alle groepen boven

de norm. Groep 8 zit daar zelfs ruim boven. De groepen 4 en 6 scoorden vorig jaar iets hoger. In de meeste gevallen wordt boven het provinciale gemiddelde gescoord.

Spelling

De prestaties voor spelling zijn ruim boven de landelijke norm. In groepen 6 en 7 zijn de scores iets lager dan in 2017, maar in groepen 4 en 8 zijn ze iets hoger dan in 2017. Er wordt in alle groepen hoger dan het Drentse gemiddelde gescoord.

Rekenen en wiskunde

Op rekenen en wiskunde wordt net als vorig jaar door alle groepen boven de norm gescoord. De

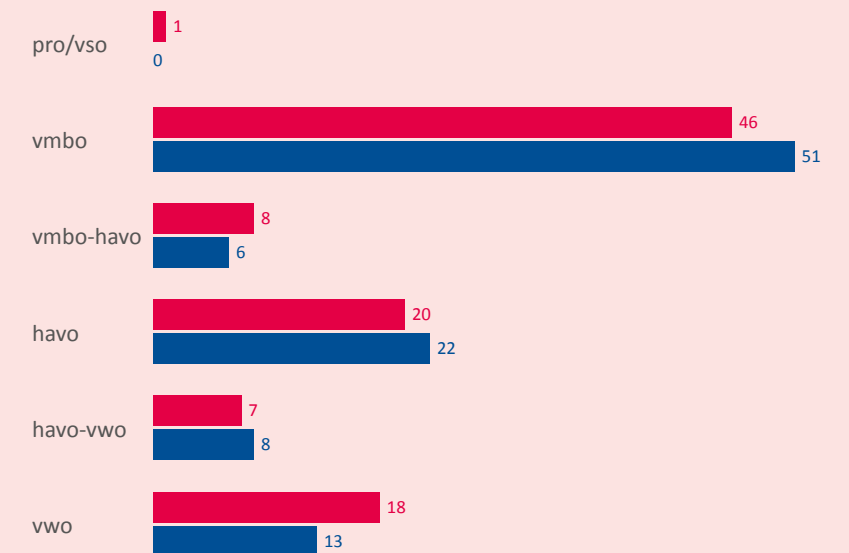
groepen 4 en 7 scoren iets lager dan in 2017. Groepen 4, 6 en 8 scoren hoger dan het Drentse gemiddelde.

Vergeleken met hun provinciale klasgenootjes doen leerlingen van De Wolden het op bijna alle onderdelen beter. De landelijke norm wordt in alle gevallen gehaald, en vaak ruimschoots.

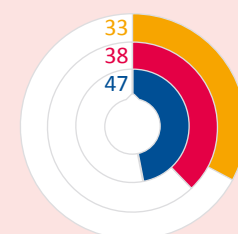
Het schooladvies in groep 8

Sinds schooljaar 2014-15 is het advies van de basisschool leidend en wordt het advies op basis van de eindtoets als back-up gebruikt. Met het schooladvies kunnen leerlingen zich aanmelden bij het voortgezet onderwijs. **43% van de leerlingen in de gemeente De Wolden kreeg in 2018 een havo-advies of hoger. Dat is iets minder dan gemiddeld in Drenthe.** Het schooladvies moet worden heroverwogen als het advies op basis van de eindtoets hoger uitvalt. De school kan dan het schooladvies herzien, maar bijstelling is niet verplicht. De ontwikkeling en het gedrag van een leerling spelen bijvoorbeeld ook een rol.

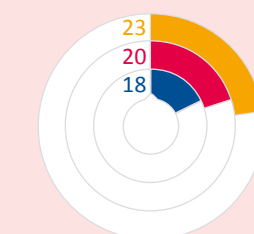
Schooladviezen 2018 (vóór de eindtoets)

% eindtoets hoger dan schooladvies

% herziene adviezen (bij toetsuitslag hoger dan schooladvies)

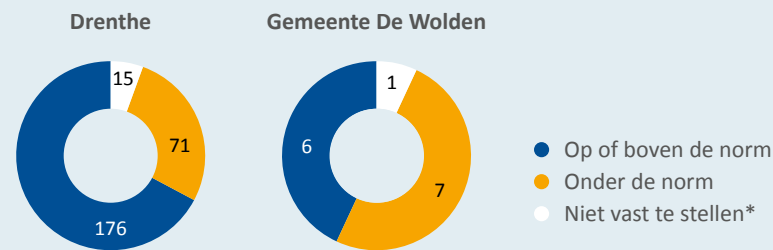
● Nederland
● Drenthe
● Gemeente De Wolden

Bron: DUO, 2018, bewerking Trendbureau Drenthe

Resultaten eindtoets vergeleken met de norm van de Inspectie van het Onderwijs

Voor elke toets waarmee een basisschool zich verantwoordt over de leerresultaten, bestaan eigen ondergrenzen (normen). Deze ondergrenzen houden rekening met de leerling populatie op de basisschool (percentage gewogen leerlingen). Als de gemiddelde schoolscore op of boven de ondergrens ligt, zijn de resultaten in dat schooljaar voldoende.

Aantal scholen dat onder, op of boven de landelijke norm scoort op de eindtoets

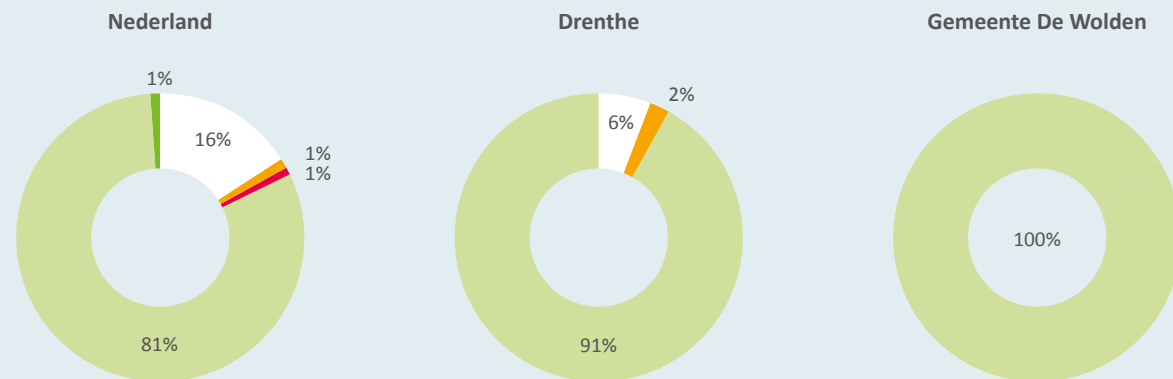

*van te weinig leerlingen gegevens bekend
Bron: Inspectie van het Onderwijs, 2014-2018

Kwaliteit van het onderwijs: het oordeel van de Inspectie van het Onderwijs.

De Inspectie van het Onderwijs beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs op scholen en het financieel beheer bij besturen. Sinds 1 augustus 2017 is er het Vernieuwd Toezicht. De hier gepresenteerde gegevens bevatten een mix van (nieuwe) oordelen en (oude) arrangementen.

Oordeel van de Inspectie van het Onderwijs (per sept 2018)

Geen (actueel) oordeel
Onvoldoende of zwak
Zeer zwak
Voldoende
Goed

Eind 2018 hebben alle scholen in de gemeente De Wolden van de Inspectie van het Onderwijs het oordeel 'voldoende' gekregen. Vorig jaar was er één school in de gemeente met het oordeel zwak/ onvoldoende.

In 2009 waren er in Drenthe 38 (zeer) zwakke scholen. Het Kwaliteitsakkoord Basisonderwijs Drenthe 2010-2011 vermeldt de afspraak om de onderwijskwaliteit te verbeteren en het aantal (zeer) zwakke scholen te verminderen. Per september 2018 zijn er geen zeer zwakke scholen in Drenthe. Er zijn 6 scholen met het oordeel onvoldoende/ zwak in de provincie (vorig jaar 8).

Bron: Inspectie van het Onderwijs, 2014-2018

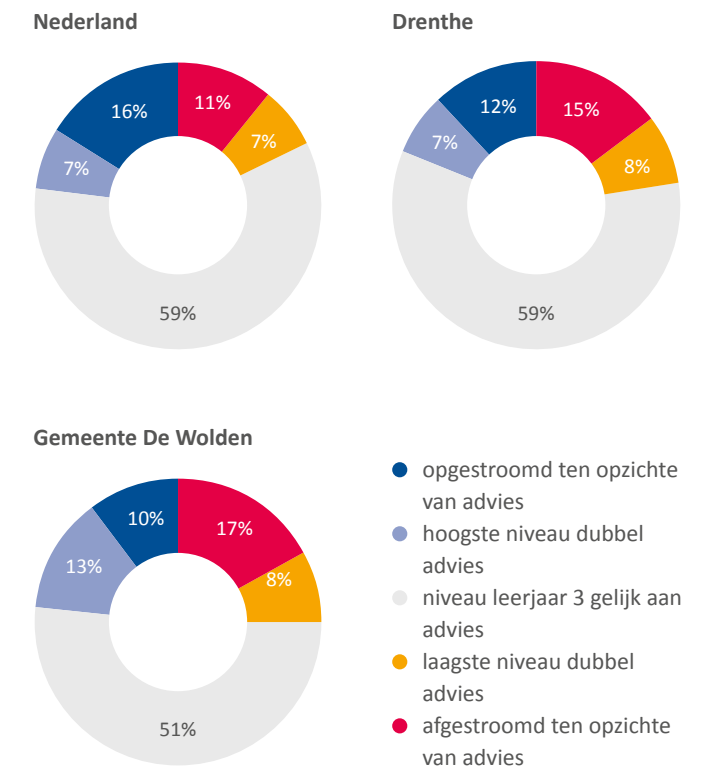
Leerlingen in het voortgezet onderwijs

Het niveau in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs vergeleken met het schooladvies

Ruim de helft (59%) van de Drentse leerlingen doet in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs een opleiding die overeenkomt met het niveau van het schooladvies. Vijftien procent zit in leerjaar 3 op een lager niveau dan het schooladvies in groep 8 (dus afstroom ten opzichte van het advies). Bij 12% is het niveau in leerjaar 3 hoger dan het schooladvies (opgestroomd ten opzichte van het advies). Acht procent van de leerlingen zit in leerjaar 3 op het laagste niveau van het dubbeladvies dat ze van de basisschool kregen, 7% zit op het hoogste niveau van het dubbeladvies. Eénenvijftig procent van de leerlingen die op een basisschool in de gemeente De Wolden heeft gezeten, volgt in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs het niveau dat als schooladvies is mee gegeven in groep 8. In vergelijking met het provinciale gemiddelde zijn kinderen die in De Wolden op de basisschool zaten in leerjaar 3 iets vaker afgestroomd en iets minder vaak opgestroomd ten opzichte van hun schooladvies.

Bron: DUO, bewerking Trendbureau Drenthe, 2018

Niveau leerjaar 3 t.o.v. schooladvies

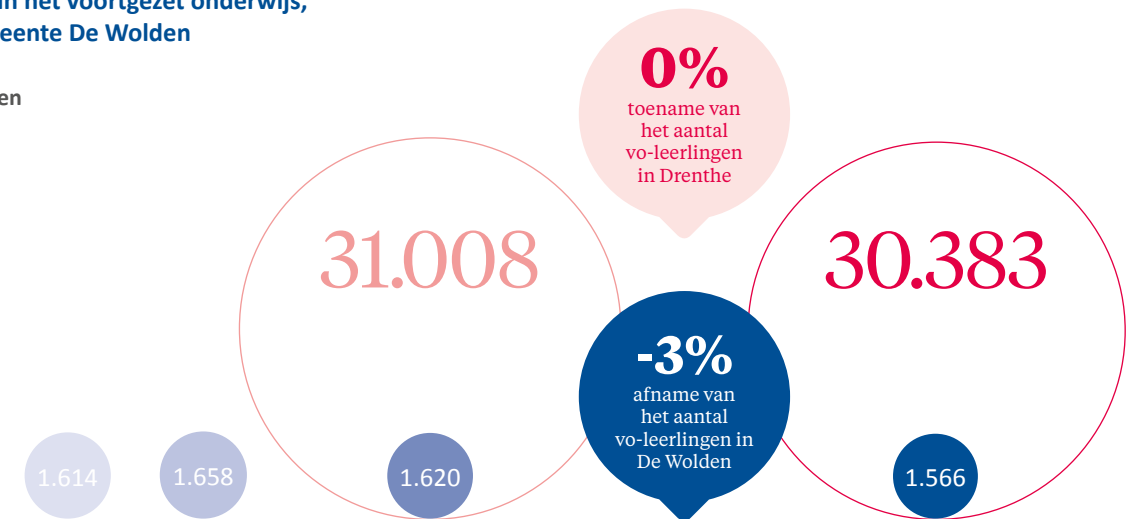

Het aantal vo-leerlingen, woonachtig in de gemeente De Wolden is afgenomen met 3% ten opzichte van het vorige jaar (van 1.620 naar 1.566). Drenthe als geheel noteert een kleine afname van enkele tienden van procenten. Het aantal leerlingen nam af van 31.008 in 2016/17 naar 30.383 in 2017/18.

Aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs, met als woongemeente De Wolden

Gemeente De Wolden
 ● 2017/18
 ● 2016/17
 ● 2015/16
 ● 2014/15

Drenthe
 ○ 2017/18
 ○ 2016/17

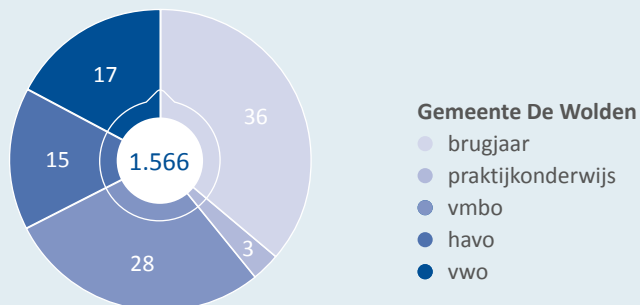

Bron: DUO, 2018

Onderwijssoort in het voortgezet onderwijs

Voor De Wolden geldt dat 36% van de jongeren in het voortgezet onderwijs in een brugklas zit. Achtentwintig procent van de jongeren volgt een vmbo opleiding. Vijftien procent volgt havo en 17% vwo. Drie procent volgt praktijkonderwijs.

Onderwijssoort vanaf het brugjaar, voor jongeren uit de gemeente De Wolden

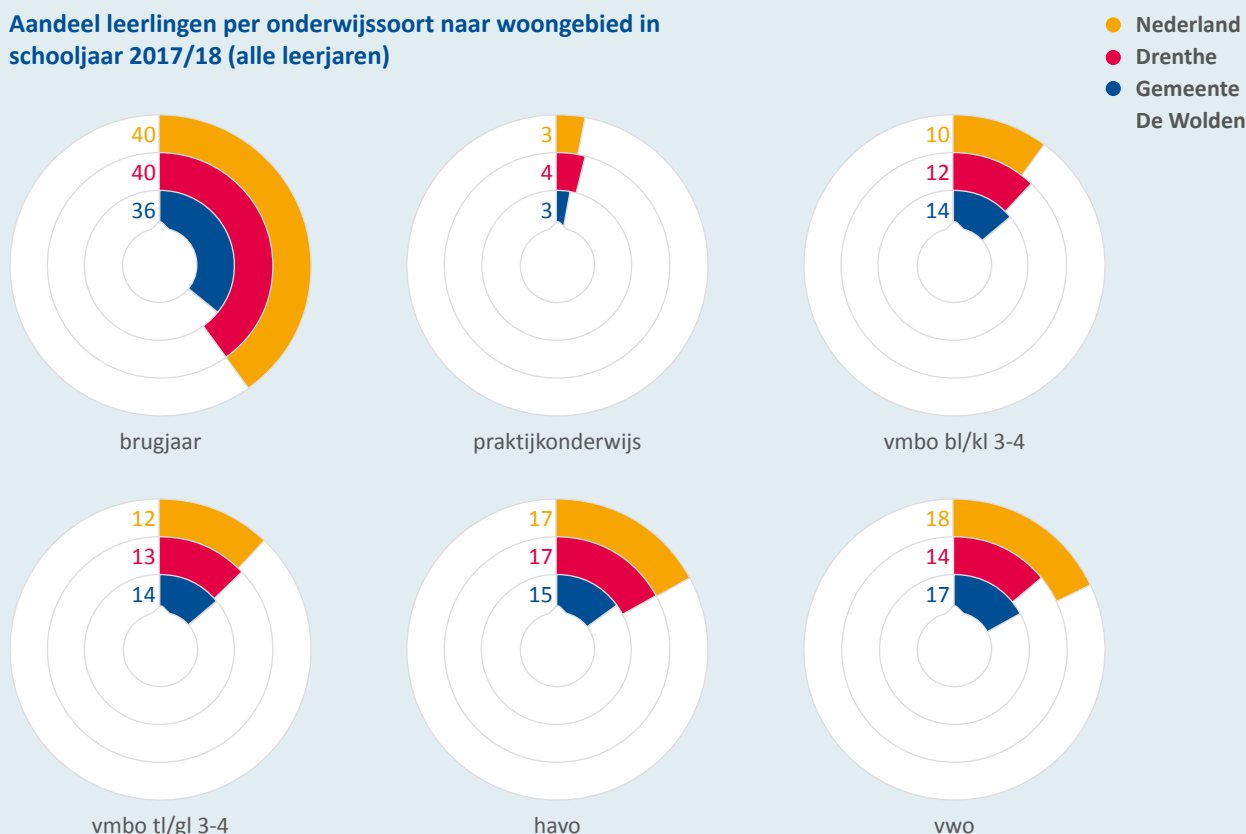

Bron: DUO, 2018

Een vergelijking met Drenthe en Nederland:

Het aandeel jongeren woonachtig in De Wolden dat minimaal havoniveau doet is iets hoger dan gemiddeld in de provincie en iets lager dan landelijk.

Aandeel leerlingen per onderwijssoort naar woongebied in schooljaar 2017/18 (alle leerjaren)

Bron: DUO, 2018

De Drentse Onderwijsmonitor kunt u vinden op de website van het Trendbureau Drenthe: www.trendbureaudrenthe.nl/drentse-onderwijsmonitor